

FEJÉR MEGYEI NAPLÓ

1. évre 12 kor. 2. évre 6 kor. 4. évre 3 kor.
Egyes száma ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelentek kedden, csütörtökön és szombaton este
Szerkesztőség és kiadó hivatalában Szekesfeherváron
Egyes száma kapotok a dohányboltokban

Katholikusok a közéletben.

Sokszor oly közleményeket olvasok az ellentétes sajtóban, hogy magam sem hiszek szemefelénk, mindent feketének látnak, jön a klerikalizmus, mint a vízözön, s nincs mértétség. Néha még Nagy Emilnek is és Hoffó Lajosnak is sok a felekezetiesség ebben az országban. Ha azokra az áramlatokra gondolok, melyek Magyarországon mindent el akarának borítani a mi keresztény, ha arra a hátalomra gondolok, mellyel az ellenséges áramlat rendelkezik, nem értem, hogy ki fél Magyarországon, a keresztény, vagy amit ők mondják, a klerikaliz irányzattól. Nem is más ez, mint taktilka, szemmel tartják minden lépésünket, tulbecsülik magunkat, mert a hiszékenység már eddig is sokat ártott nekünk, s az ő saját táborukban is üdvös félelem gerjesztenek, így legalább kettősen éberek és féltékenyek lesznek reánk.

Nem is lehet ez manap másként. Én nem esem azon kétségbe, hogy a katolikusok, már mint a bevallott katolikusok, manap nagyobb szerepet nem játszanak a közéletben. Mindenki annyit számít, amennyi tekintélyt tudott magának kivívni, amennyi erőt ki tudott fejteni. Mi csak néhány év előtt kezdtük az egészet, kezdtük nagy zajjal, de aztán az első zaj után, mikor kissé lecsendesedtünk, kezdtük észrevenni,

hogy ugyan kevesen vagyunk. Észrevettük, hogy itt is, ott is mindenhol hiányzik. Hogy ez sincs velünk, az sincs velünk, kinek velünk kellene lennie. Hogy sorainkban hiányzik az az erő, s az a szellem, amelyre föltétlenül szükség van. Ez kritikus idő volt. Mikor az embert elhagyják első barátjai, mikor az első illúzió eltűnik, mikor az élet ridegségei mindenütt szembe tűnnek, az ember kezd kételkedni. Azonban azok a katolikusok, akik kezdtek a szereplést, a közéletben nem tűntek el, nem estek kétségbe, nem szaladtak meg. Ez az egész, amit eredményképen mondhatunk.

Mert hogy éppen nem fenyeget a klerikaliz veszély, bátran megnyugtathatjuk ijedős ellenfeleinket. Ugyan hol fenyeget a klerikaliz veszély? Talán miénk a sajtó, mi a hatalom, miénk az ipar, miénk a kereskedelem? Ezekből semmi sem a miénk. Töreksznünk ugyan, hogy legalább valajni ebből legyen a miénk is, mert azt tartjuk, nem jó dolog, hogy minden az ellenfél kezében van, de mostanában, ezek a dolgok távolról sem a miénk. És ismét ezen sem csodálkozom. Népüriktől húsz év tizedeken át elszoktatták mindentől, mi őt a közéletben a kereszténységre emlékeztette volna. Más jelszavak alatt küzdöttek, más divatokat jártak. Némelyek azt mondják, jobb is volt úgy. Minek disputáljunk e körül, minek

mondjunk, hogy az ember világnézetének nyilvánulnia kell a közéletben, csak arra arra az egyre hivatkozunk, hogy ez a divat, mely a kereszténységet kiszárítja a közéletből, készítette elő az első katasztrófát a kereszténységre, az egyházpolitikat. Nohát nem akarunk újabb katasztrófákat megérni, az első katasztrófa most Manap azonban a természetesen meg messze vagyunk attól, hogy ellenfeleink talán pusztulással fenyegetseülk. Mozgalmaink kezdetlegesek, lépéseink csak kísérletek, s amik, van, az sincs biztosítva. Távol vagyunk mi attól, ami Németországban van, hogy Triertől Münsterből a Fekete-erdőig, s innen keletfelé Pászarád, mindegy centrum birodálmá, s az is marad, viharok háboruságok jöhetnek, a Fekete-erdőt megingathatják, de a centrum erejét meg nem törhetik. Nálunk ilyen helyzete a közéletben nincs, a katolikusoknak, távolról sincs, nálunk még most minden talpalattnyi föld vitatható, s a nép vezetői sem állnak sziklaszilárdan, újból és újból meg kell győzni őket, hogy erre a munkára égető szükség van. Itt van a Katolikus Népszövetség. Ezt is tulbecsülik, amint minálunk az ilyen becslés szokás. Egyesek azt gondolják a Népszövetség első esztendőjében, hogy meg van a fellegvár, amelyben kiálljuk az ostromot, mogvan a hadsereg, amellyel meg-

Naplóból.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —

Künn erős, hideg tél van. Erős a fagy. A fák téli díszben: a zuzmora rak rájuk festői hóvirágokat. A járda sikos, ropog a láb alatt az összefagyott ór. Reggel 9 órakor még mindig ködös sötétség, villanylámpák mellett alig látni az utcán. A nap alig 4-5 órára bujik elő; szobámból akkor sem igen élvezhetem: ablakjaim fölülől az aljái jégvirágokkal vannak befedve — ezekben gyönyörködöm. Ilyen körülöttem, n. kor e sorokat írom, a természet.

S az emberek? — Nem mondom, hogy ködös, de hideg, idegen népek, mint afféle németek. Nekem kell hozzájuk melegt vinnem ahelyett, hogy ők hoznának felém meleg vendégfogadó szívet. Külsőleg remegő, dermett emberek de ha egyszer a magyar meleg hatása alatt olvadni kezd, a külső vendégszoba után jön a belső s ezután a mindennapi dolgozószoba, mint épen nemrégén történt velem egy jó öreg kanonok bácsinál. Akár az idő: azt mondják, hogy a hideg csak 3-4 hétig tart, azután jön a meleg esőzés. A ridegség az emberek szívében sem tart

soká, de mégis csak nehéz ut ez: kívül itt is csak hideg, rideg minden.

S az én hangulatom mégis vig, legkem emelkedett, mint talán soha máskor.

Stille Nacht, heilige Nacht!

A Karácsonyest hatása alatt állok még mindig. Kedves emlékt e nap. Igazi emlék Westfaliából. Kész öröm olvasni e napról szóló naplomat. Leközlöm. Ridegen, ugy németesen: a magyar sziv ki tudja tölni a kereteket. Ma itt áltanos ünnep van, a császár születésnapját ünneplik; nekem nincs császárom: ünnepeim akarom újra a Legnagyobbét.

D. u. két órakor érkeztem haza. Asztalomon egy levél várt Paderbornból, már a harmadik ez ügyben. Tegnap kaptam Prof. Müllertől, ma a Fran Doctor írt. Röviden: 5 órai gyorsvonatra várjuk, 5 órára van megrendelve a kis Jézuska. — Így kerültem Paderbornban. 5 órakor érkeztem meg. Az órási néptömeg között sikerült valahogyan utat törni magamnak — anélkül, hogy a fogadatomra kiküldött őrtálló észrevett volna.

Alig léptem ki a váróteremből, a gyönyörű hangok ütöttek meg fületem: a közeli „Szent

Szív”-templom tornyának erkélyén toronyzane volt. Epp akkor játszott a gyalogsági katonabanda a Stille Nacht, heilige Nacht! A kép valami nagyszerű volt. Ködös sötétség, természetesen. Tökéletes szépség; szinte hallható volt, amint a gyönyörű hangok tovagördültek a kedves Karácsonyestben. Utam a templom mellett vezetett el. Minél közelebb mentem, annál gyönyörűbb volt hallani. — Megismertem 2-szer, 3-szor! Nem tudtam továbbmenni, megálltam és esernyőre támaszkodva élveztem. Az én ak magam is gyönyörű, hozzá ily kitűnő compositióban és előadásban legelőször hallani egész váratlanul. A Fran Doctor háza egész ott volt a közelben. A veranda keretére dőlve hallgattam a többi énekeket és élveztem a csendés Karácsonyestét, a stille Nacht gyönyörű beköszöntőjét.

Közben megérkezett fogadóm is: a Frau Doctor lánya, Freulein Grete szomjordán, avval a lesújtó hírrel, hogy a Heir Ungar nem jött meg. Mi már akkor jó ideje élveztük a szép estét a Fran Doctorral.

A zene elhallgatott és mi jóízűen tracsogtunk tovább a meleg ebédnél. A Frau Doctor (jobbiszor otthagyt bennünket, Hova ment, könyvnyit elgondolni. Egyszer csak a szomszéd szalonból sércéges, gyertyaegés, hallatszik. Melyikönk

SÖVEGJÁRÓ JÁNOS

MÁSZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA, SZEKESFEHÉRVÁR,

BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ FELE ÜZLETHELYISÉG

Mai lapunk 4 oldal.

ced

kezdjük a csatát. Nagyon ujonc sereg ez. De még nincs is meg a kellő hadilétszám. Másfél-száz ezer körül volnánk, de tizenkét millió katolikusból! Kétezer szervezetünk körül lenne, de 12.600 községből. Aztán ezen szervezetekből is majdnem a fele oly gyöngye szervezet, hogy szervezetnek alig mondható. Pedig van minálunk háromezer-kétszáz latin szertartású s kétezer görög szertartású plébánia. A teendő még igen sok, a létszámemelésben is óriási a teendő, azután a sereg begyakorlásában.

Azt hallottam, igen okos embertől, hogy a Népszövetség a katolikusok utolsó reménye. Ez is tulzott dolog. A katolikusok ébrednek mindenfelé s dolgoznak minden irányban, a sajtóban, a tudományban, a társadalomban, a hitéletben. Igaz, hogy sokszor ez a munka nagyon sok kívánni valót hagy, sokszor nem is felel meg a tempo, mellyel haladunk a nagy szükségletnek. Sokszor visszafejlődés is konstatalható. De azért mégis csak mennek a dolgok előre, s ebben van minden remény. A Népszövetség energikusan nyult bele az életbe s lépteit siker koronázta, ez bizonyítja leginkább, hogy minden emelkedőben van. A népszövetség nem az utolsó kísérlet ügyünk megmentésére, a népszövetség szeptuma, hogy sokat lehet tenni, csak akarni kell, kedv van hozzá Magyarországon.

Igaz, hogy még mindig kicsiny azok köre, akik a közéletben a mi ügyeink iránt érdeklődnek de ez az idővel kifejtett munkával s energiával változik. Csak iparkodjunk minden embert szíféránkba bevonni, mindenkinek hasznát venni, mindenkivel jól bánni, hogy köztünk magat jól érezze, őszintén gondolni népünk s értük fáradni, lelkiükben, hogy mélyítsük benne az ide-

ális felfogást s neveljük áldozatkészségét, anyagiakban, hogy lássa, hogy mindenben barátját, okos tanácsadói vagyunk, szellemiekben, hogy érezze fokról-fokra való haladását, s maga is örüljön neki. A népet meg kell nyerni. Ezt lehet. S ettől fog függni a jövőben minden.

Ernst Sándor dr.

UJDONSÁGOK.

✕ **Kápolnaszentelés.** Tegnap f. 30-án reggel fél hét órákor áldotta meg a megyéspüspök ur a szeminárium új kápolnáját. A szertartás végeztével rövid kis beszédet intézett a növendékekhez, amelyben buzdította őket: örüljenek ama nagy szerencsének, hogy az Ur Jézus ily közvetlen közelükben vett lakást. Ő is élte legnagyobb boldogságának tartja azt, hogy 36 év óta egy fődél alatt lakhatik az Ur Jézussal. Látogassák gyakran, fogadják szívükbe minél többször. Töltsenek az Ő szellemével, ez nevelje, lelkesítse tökéletesítse szívüket. Ezután Ő méltósága mondotta a kápolnában az első szentmisét, amely alatt a növendékek énekára Grunewald miséjéből énekel egyes részeket, továbbá Seyler „Tot pulchra es” kezdetű énekét és „Pie pelicane”-t. A szentmise alatt a pappövendékek a szent-áldozáshoz járultak.

Ez alkalommal a kápolna létrejöttéről is beszámolunk néhány szóval.

A szép román stílusú oltár Jézus Szívének gyönyörű képével Kornis Josefa grófnő kegyes ajándéka. A kápolna kifestésének, valamint a padok és szekrények készítésének költsége a Gremserger-féle hagyatékából került, ahonnan Dr. Klauz György rektor ur utánjárásának sikerült az erre szükséges összeget megynerni. Az egyéb felszerelések költségének egy része a jelen lap hasábjain is közölt gyűjtésből került ki igen sokat köszönünk B. Gudenus Ervin, jó lelkű igazgató urunk fáradozásának, akinek közbenjárására kaptuk az oltárt, s aki nem kímél költséget és fáradságot, hogy nekünk a kápolnát létrehozza. Az Ur Jézus szent Szíve fizessen meg

áldásával mindazoknak, akik valamikép közreműködtek kápolnánk létrejöttén. Ezt kérjük Tőle, midőn kápolnánkban előtte térdelünk.

Most még beszámolunk néhány adományról, amelyek legutóbbi kimutatásunk óta érkeztek:

Szuborics Jenő apát-kanonok 50 kor., Székfü Ignác főrealiskolai hittanár 10 kor., Kovács Alajos plébános (Csákerény) 5 kor., Keresztes György (Ráckeresztur) 4 kor., Sándi János káplán (Adony) 3 kor., Sebastyán József h. plébános (Zámoly), Magyar Sándor káplán (Rácalmás), Dr. Potornyay László káplán (Dunabogdány), 2—2 kor. Ditrich István plébános (Pomáz), 4 kor. Fogadják a szíves adakozók Jézus nevében hála köszönetünket.

A székesfehérvári növendékpapság.

— **Az oltáregyesület** rendes havi miséjét vasárnap reggel 8 órákor Vass József dr. theologiai tanár tartja a szemináriumi templomban.

— **Újvívi üdvözlők.** Nem ministerekről szólunk, csupán a mi kisvárosi életünk szűkkörű de annál melegebb tónusban tartott újvívi gratulációiról teszünk említést. Csupa jókívánság volt, tegnap az egész város, csupa szeretettel és melegséggel teltek meg a szívek, az emberek nem győztek eléggé áradozni az őszinte jókívánságok fortunastancilijével.

A hivatalok főnökei általában és egyenkint boldog mosollyal fogadták hivataluk munkásait. *Prohászka* Ottokár dr. megyéspüspöknel a kitett iven üdvözlők a fővásztort. Széchenyi Viktor gróf főispánt, Szüts Jenő alispánt, Turján József pénzügyigazgatót hivatalosan üdvözlők a hivatalbéli jókívánok. A városi tisztviselőket Reé István főkapitány vezette a polgármester elé, aki a töle megszokott ékeszlózással kérte munkatársait a város érdekében közös munkálkodásra és egyetértő szeretetre. A függetlenségi kör szintén tisztelt Saára polgármesternél a kiknek szíve kívánságát Csöppentzky Mihály dr. tolmácsolta szép szavakkal.

Szylveszter estéjén a Vörösmarty-körben társasestély volt, a társaskörök legnagyobb része

volt kíváncsibb, a Fräulein-e vagy én, könnyű eldönteni: asszonybetegség.

Bejön a szolgáló is, szépen fölöltözve. A Fräulein megkínálja teával — közbéknél til harmadiknak a társaságba. En először megütözttem ezen: szokatlan. Tudtam, hogy jól bálnak a cseléddel, de erre nem számítottam. Ne feledjük azonban, hogy ma karácsonyest van. A cseléd, ki mások családtag, ma egyenrangú a vendég is itt Westfáliában.

A nagy szalonajtók egyszerre felnyílnak s a Frau Doktor jelenik meg előttünk. Mi, hivat sem várva rohanunk be. A Fräulein a zongorához ugrik s elkezdik énekelni: „Stille Nacht, heilige Nacht...” Képzeltetik örömmet. 8 év óta nem voltam karácsonykor odahaza, most pláne azt hittem, hogy rideg négy fal között fogom tölteni a szent éjt. S ime, a jó emberek ily kedves estét szereztek. Meghatottan álltam a karácsonyfa előtt, szerettem volna velük énekelni, de nem tudtam: ismeretlen volt még az ének. Annál mélyebben éreztem azonban, hogy nem vagyok „der arme Ungar;” mert „jó az Isten, gondot visel én reám.”

Karácsonyfánk alatt három asztal állott: két kisebb és egy nagyobb. A nagyon Fräulein és a cseléd osztozott; megjegyzem, hogy a cseléd alig kapott kevesebbet, mint Fräulein Grete, a házikasszony. A két kis asztalka közül egyiket a Frau Doktor-nak rakta meg a leánya, a másik az Ungar számára volt megrakva. Ki volt legjobban meghatva? — itt már tényleg az Ungar. Erre már még sem mertem a fagyos hidegségben számítani. Ujra ének következett, majd mi gyermekek a karácsonyfa felé lopóztunk, azt kutatuk, lopkodtuk és kóstoltattuk; a Frau Doktor meg egy távolabbi díványra ült, onnan guszaltá ártatlan örömlökkel.

Utána még egy ének és görögült fejezte be a kedves jelenetet. Következett a vacsora és egy még vigabb este.

E karácsonyfa teljesen olyan, mint nálunk. A különbség csak az, hogy mindenütt ott találjuk alatta — még a legegyszerűbb családnál is — a jászolyt, kedvesebbél-kevesebb kivitelben.

9 óra felé élénk lesz minden. Férfiak, nők, idősebb gyermekek járnak-kelnek az utcán. A mi cselédünk is bocsánatot kér és eltávozik: gyönni mennek, 9 órától minden pap a gyóntatószékben van 11—12 óráig. A karácsonyi gyónás itt valami kedves, kétszeres a mélység és az áhítat. Elvégzi mindenki, aki csak teheti. Az előkelőbbek délután, a munkások pedig hagyományos szokásukhoz híven este 9 órától kezdve. A gyónók amugy is nagy száma ma sokszoros: itt igazán tiszta, üde a karácsonyest levegője.

Éjféle mise egyedül a barátok templomban volt. Annál kedvesebb azonban a pásztorok miséje, melyet 3 órákor mondanak reggel minden plébánia-templomban. Nagymise predikációval, s utána az áldozók hosszú sora. A mi nálunk az éjféle mise, az itt a pásztorok miséje és a szt. áldozás. Különös kegyelettel vesznek részt benne: az egész házbán, hol én voltam, 4 en maradtak otthon, három kis gyermek, és egy, a ki közömben vigyázott rájuk.

S most egy kedves jelenet következik. Háziurék, az egész család a Frau Doktornál volt kávéra hivatalos. Összefogtak a Fräuleinok és a két szolgáló, egy-két perc és terítve van a kávé. Most van körülbelül 5 óra. Ott van az asztalnál az egész ház: a háziur, asszonyok és szolgálók egyaránt, csak a három legkisebb alszik, azok még nem gyónnak és nem áldoznak.

En egy kicsit később érkeztem. A hangulat már teljes elevenében volt: tréfa és kávécsészézőrgés töltötte be az egész házat. Közbe meg egyre kóstoltatják, hogy kinek a karácsonyi-kalácsa jobb: a Frau Doctoré, vagy a háziurké — no meg a „Spekuláciust.” E kérdéshez különben, mint érdektelen, objektív bíráló csakhamar én is hozzáálltam. Így tartott ez 7 óráig. Fáratlan jó

hangulata volt mindenkinek. De különösen kett, tünd fel nekem: s ez a két szolgáló. Most látom hogy ily rendszer mellett csakugyan nem kel Paderbornban se Patronage se Mädchenverein; belátom a Frau Doctor szavainak igazságát, k mikor az kérdeztem tőle, mi a véleményem a cselédthozjáról és más hasonló intézményekről, azt felelte, pedig számottevő tagja a szoc. akciónak: az csak szegénységi bizonyítvány rólunk urnókról, ha rajtam állna, én az urnók számára alapítanék egyelet, hol nevelnék beléjük mélyes hitet és szeretetet s megtanítanám őket praktice, hogy kell cseléddel okosan, de középutat mindig megtartva, bánni.

Napközben kedves foglalkozása a hívőknek, a templomban felállított jászolyok, látogatása, melyek ép oly pompával és fényvel vannak díszítve, mint nálunk a szt. sir.

Délután egy szegény beteget kerestünk fel, egy szegény hivatalnok nejét, ki már 13 év óta fekszik betegben. Lakásuk szegényes, férje mindennét nejeire költi, de azt hiszem, az már nem fog többé felkelni. A Frau Doctor lánya itt is kedves jelenetet rögtönzött. Kis csoportot hozott magával. Aztán kihívta a beteg férjét és egy-két pillanat múlva egy kis asztalt hoztak be ketten rajta a kis jászolyt gyertyákkal és karácsonyi díszrel körülveve.

Majd rákezdik, most már én is énekeltem, a „Stille Nacht...”-t. A jászolyt odavitték a beteghez, ki alig tudta megköszönni a meghatótságtól. Alig örültünk e kedves jelenetnek, szolgálónk lépett be, csoportot hozott: a beteggel együtt oszonáztunk.

E gondolattal végződik 25-ki naplóm. A mit irtam, az mint tény, megtörtént és a mi a fő, egy főezredorvos özvegyénél. En még két napig maradtam e kedves körben, azután ismét más határ felé indultam, mert így van az megírva:

Immer nur fort, immer nur fort.

„Zigeunerkind hat nirgends Ruh!”

Erml

becsületbeli kötelességének tartotta ébren bevárni az üjlesztendőt, másnap pedig malacot evett mindenki, aki hozzájuthatott, mert hát — legalább önmagának — mindenki szívesen kíván képzelhető legboldogabb új esztendőre. Ennek kívánásával persze mi sem fukarkodunk olvasóinkkal szemben.

— **A tisztviselők.** Megirtuk a minap, hogy a városi és megyei tisztviselők kegyetlenül sérte érzik magukat a pénzügyminiszter azon legújabb leírata által, a mely városunkat a negyedik rangosztályba süllyeszti s a mely ádáz intézkedés kerek tiz esztendőn csúngne átok-sulyként tisztviselőink nyakán. A tisztviselők ebben az ügyben ma d. e. zajos közgyűlést tartottak a vármegyeházán Szűts Jenő alispán elnöke alatt. Nem számítva azon erősnél-erősebb kifakadásokat, amellyel a pénzügyigazgatóságot vádolták, a mely — szerintük — egyedül okozója az igazságtalan mellőztetésnek — elhatározták, hogy a miniszterhez felirattal élnek és pedig a megyei tisztviselők panasszal, az államiak pedig kérelemmel. Indokaik főbb pontjai a következők: a statisztika minden városot, ahol honvéd- vagy csendőrkertüli parancsnokság van, a második osztályba helyezte. Kivételt csupán Fehérvár képez, a mely a negyedik osztályba került. A statisztika alapjának az 1907 évi lakbírítást vették, holott ez évben már lényegesen sulyosbodott a helyzet s kétszeresen sulyosabb lesz, ha a vízvezetők és utcacserézek után a háziurak újabb terhekkel nyomorítják lakóikat. Végül vádként hozzák fel, hogy a pénzügyigazgatóság az egész statisztikát hasból csinálta, mert az alapul felvett lakások között legfeljebb kettő van olyan, amely a tisztviselők igényeinek tényleg meg is felelne. Hogy a tisztviselők indokai jogosak is, indokoltak is — senki se kételkedik benne, csak az a kérdés most már, hogy ér-e valamit ez az eső után való köpönyeg?

— **A filharmonikusok.** Sikereik újra szaporodtak egygyel. Pompás nagyszabású dolog volt s tegnapi estély tele művészi élvezettel, a melyek emléke nem egyhamar foszlik szét. Az első részlet Mozart remekműve volt: Szókratész a Serayból, a művészi fantázia finom, lelket lebilincselő gyönyörködte. A honvédeknek — pardon! — filharmonikusok méltók voltak eddigi multjukhoz s ismét hálaára kötelezték le a publikumot. Az estély középpontja Konc Jani, egy 14 évesnek mondott (minden valószínűség szerint öregebb) rövid nadrágos sápadtarcu, ideges fiu. Csodálatos memóriájával mindenki megbámulta. Játékának finomsága még jelentős haladás előtt áll, hogy azonban ritka tehetsége van a hegedűhöz, szívesen elismerjük s szívesen osztjuk azt a lelkesedést, a mely a közönség részéről őt fogadta. Grieg kettős műve: Est a hegyek között s a bölcsődal a zenekar legeslegmagasabb zenei sikereinek egyike volt. Konc Jani Hubay csárdajelenetével mulattatta még a publikumot. Nem egyszer hallottuk ezt a darabot Balassa Sándortól s így a különbséget is jobban kellett éreznünk a két játékos között, ámbár az ifju embernek technikai készségét, könyedségét örömmel dicsérjük. Befejezésül Wagner Grál-jelenetét élveztük. A nagystyílű, a hatalmas, az óriás Wagner gyönyörű műve volt, oly szépen előadta, a melyre mi fehérváriak méltán büszkék lehetünk.

Szóval: méltán sajnálhatja a ki a tegnapi estén jelen nem volt.

— **Széchenyi-estély.** Körülbelül egy fél éve alakult meg Székesfehérvárott városunk s az egész vármegye lelkes és haladni vágyó ifjúságából a Fejérmegyei Széchenyi Szövetség, célul tűzvéni ki magának a jelen kor társadalmi életéhez való tudományos készülődést. A szociális készség elsajátítására hetenkint vita-estélyeket rendez a szövetség, a vidéken pedig népgyűlések és előadások tartásával igyekeznek megóvni a falusi néprömlant lenkét a szociáldemokrácia fertőző eszméitől s megismertetni a földmivel s iparos népet a legújabb gazdasági kérdésekkel. A Szövet-

ség agilis vezetősége most Széchenyi-estély rendezésén fáradozik, hogy a város és vármegye intelligens közönségével is megismertesse eszméit, hogy a nagy Széchenyi kultuszának minél több hívet tudjon gyűjteni. Célját egy január 30-án a Szent István tereben rendezendő Széchenyi-estély keretében akarja megvalósítani. A választmány már összeállította a tartalmas programot, melynek legfényesebb pontját fogja képezni Széchenyi Viktor gróf vármegyénk főispánjának a Szövetség nagyevű védnökének ünnepi beszéde. Az estély egyéb számai lesznek: Paulovits Béla jogszigorító szövetségi elnök megnyitó beszéde, Pichler Annuska városunk ismert fiatal énekművésznőjének bájos énekszámjai, Paulovits Rózsika — ki a közelmúltban végezte el sikeresen a zene-conservatoriumot — zongorajátéka. A programban két számmal szerepelni fog kitünő honvédekzenekarunk is. A programot tánc követi.

A mintegy 60 tagu védnöki karba a város s az egész vármegye összes előkelőségét és vezető férfait, a rendezőségbe pedig az egész fiataloságot bevonják. Amint az előjelek és előkészületek mutatják, a Széchenyi-estély lesz a farsang legelőkelőbb és legsikerültebb mulatsága s így jó lesz ha a tánc után vágó lánykák már most készülnek az estélyre, melyen a budapesti egyetemi ifjúság Országos Széchenyi Szövetsége egy nagy küldöttsége is részt vesz.

— **A székesfehérvári iparos inasiskola** kebelében fennálló „inas otthon” tagjai, a felsővárosi kath. kör énekkara közreműködésével az inasotthon könyvtár javára 1909. évi január hó 6-án a Szent István tereben színjátékkal egybekötött ünnepélyt rendeznek. Belépő-díj: főpáholy 8 kor., oldalpáholy 3 kor., zsöllyeszék 80 fill., ülőhely 60 fill., állóhely 30 fill. kezdete este fél 5 órakor.

— **Előadások.** A Népakadémiában holnap Vass József dr. a népszövetség igazgatója tart előadást.

A Szabad Liceum előadója Vida István városi számvévo lesz, aki a tengerről fog tartani előadást.

— **A Fejérmegyei Gazdasági Kör** folyó hó 16-án d. e. 10 órakor tartja közgyűlését a város ház nagytermében.

— **Kedves karácsonyi meglepetésben** részesültek a nagykovácsi plebánia hivi. A Jézuska pompás kiállítású oltárszönyeget hozott nekik, melynek költségeit dr. Kövesy Istvánné úrnő gyűjtötte össze székesfehérvári és vidéki ismerősei körében. A jószívű gyűjtőnek és adományozóknak hivi és maga nevében ez uton mond köszönetet Felber Géza nagykovácsi plebánus.

— **Heti műsor.** Vasárnap d. u. Császár katonái, este Csök király. — Hétfőn Kaméliás hölgy, — Kedd Csök király. Szerda d. u. Tatárjárás. este Angyal Bandi. — Csütörtök Sámson. — Péntek Komédiások. — Szombat Petres család, népszínmű írta dr. Steinhernz.

— **A székesfehérvári hitelzői védő egyesület** vasárnap, január hó 3-án, délelőtt fél tizenegy órakor, a Keresk. Társulat új épületében együttes gyűlést tart, melyre a választmány és a bíráló bizottság tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

— **A fegyver áldozata.** Megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap estefelől városunkban, ami újra beigazolja azt a százszor meg százszor beigazolódtat elvet, hogy fegyver nem való avatlan kézbe. Pór Ferenc hentes, Kovács István soponyai születésű 17 éves kocsis és Fekete István salétrom-utcai lakosok tegnap lakásuk udvarán egy lobert-puskával okvetetlenkedtek. Ártatlan, fázékony, szürke verebekre lödöztek, miközben a Pór kezében levő puska elsült s a tőle pár lépésre álló Kovács István abban a pillanatban irtózatossal kiáltással összeesett. Azóta öntudatos szavakat nem tud kiejteni, hanem csak összefüggéstelen nyögéseket és iszonyu jajgatásokat hallat. A sérte töltött hatos flaubert puska egy söréteje a halántékán át az agyvelőbe hatolt és valószínűleg halálos sérülést ejtett rajta. A helyszínen csak-

hamar megjelent Riffer Géza dr., aki a szerencsétlent első segélyben részesítette s a Szent György kórházba szállíttatta. Még az est folyamán Sárkány Ferenc vizsgálóbíró is jegyzőkönyvet vett fel a szerencsétlen esetről. Pór Ferenc azzal védekezik, hogy a puska rossz volt s ravasza a legkisebb érintésre elcsillant, különben pedig teljesen a véletlen következménye volt a szörnyű eset. Kovácsot Mészöly József dr. a Szent György kórházban megoperálta, fejből kivették a sértebet, életben maradását azonban kétségesnek tartják.

— **Ménlovak szétosztása.** A vármegyénk területén levő községekben folyó hó 14-én fogják szétosztani a ménlovakat a már említett számarányban.

Gyengéséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani a SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

amely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT-féle Emulsió-t,

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

As Emulsió valószínűleg a SCOTT-féle módosított védőgyógyászati készítmények egyike. Lembe vonni.

SZINHÁZ.

Csütörtök, dec. 31.

Varázskeringő. Felítot szereposztásban. A színlap a szerepekben nagy fölfordulást, összevisszaságot jelentett. No de szilveszter-este van, amikor illik elvetni az év bujást-baját s vig mulatságok, kacagató jelenetek között átélteni az idők választómezejét, a szilveszter-estét. A színpadra is a komoly műzsa helyett a Varázskeringő kacagató ötletei, vérszédítő humorra lépett s még hozzá új, eredeti szereposztásban. A mámoros diadalok hordozója: Franci ezutal Inke Rezső — kisasszony volt: Niki, Gusztó, Kormos Ilonka és Borbély Lili — hadnagyrak; s hogy többet ne említsünk, Bátori Béla szecessziós alkatu palotahölgynek, Tarnai Lidia „Lothár”-nak állott be. Hogy mindehhez a jó izlésnek, művészetnek kritikai hozzászólási joga is volna, arról egyelőre ne tegyünk említést. Szilveszter-estén egy évben egyszer ki szoktunk rugni a hámból, a gyomrunk is többet megbír, mint más közönséges napon. Elég az hozzá, hogy a tisztelt publikum igen jól beleélté magát a változott viszonyokba s tetszésének állandó hahotával igyekezett kifejezést adni.

A dolog érdeméhez nem sok hozzászólni valónk van. Csak Szalkai maradt a régi jó Szalkai, Fábrián Linka maradt a legtöbbször jó, temperamentumos Fábrián. A többiek, nohát a többiek maskarárt játszottak több kevesebb szerencsével — természetesen a művészen jóval alul. Kormos Ilonka női bájjait nem tudta levetni és — mi így többre értékeljük. Borbély Lilike keszesen mozgó, aranyos huszárhadnagy álarcát produkált sok kedvességgel. Inke Rezső a Franci kisasszony szerepébe gyömszölte bele magát két kézzel, két lábbal, minden igyekezettel és nem kevés leleményességgel. Bátori mint nő kelletlenül savanyabb volt s ez mint nőnek nem vált előnyére; látszott rajta, hogy így nem vágyik nagy dicsőségre. Tarnai látára az volt a véleményünk jó, hogy az Isten nem férfinak teremtette.

Péntek, jan. 1. d. u.

Három feleség. Fél helyárák; zsufolt ház; kurta, de elegáns játék.

Maria bátyja, Népszimű 3. felyonásban. Itt és denét szerezte Bokor József. Népszimű a javából. Alkalmos arra, hogy kellemesen szóra köztassá az embert, anélkül, hogy leszállna a leshetikai magaslátról, a művészi hivatásról. A tekintélyes számu publikum a bizonyági, hogy akár pénzbelleg is annyira megállja helyét, mint az a sok csiribit, lingli-tangli. Kovács és Déri művészek és erédetek a népsziműben is. Fábán aranyos kedélyű, enniváló parasztiményeske volt. Igen tetszett Verő és Ardó; Bátor, Gyenis a nép-humor hangját, kitünően eltatálták; Vámos dalai-nál a tetszésnyilvánításban nem ismert határt a közönség.

Rouyer Guillet & Co Cognac

francia gyógycognacja.

Ezen régi, jóhírnevű cég 1801. év óta áll fenn, mely körülmény eléggé kezkesedik készítménye jósága- és megbízhatóságáért. Nevezett cég a charenrei legjobb szőlővidéken saját szőlőtelepein 36 nagy készüléken párolja készítményeit.

Ezen kiváló gyógycognac Székesfehérvárott kizárólag Czollner Vince gyógyszer-tárában kapható.

Székesfehérvár sz. k. város árvaszéke.

4858/908.

Arverési hirdetmény.

Székesfehérvár sz. k. város árvaszéke néha-Akkerman József szfhehérvári volt lakos hagyatékához tartozó, a szfhehérvári 4013 sztkönyvi betében. A 1 1 2 sor 4406 és 4407 hrsz. a felvett 328 □-ól területi gúgásvölgyi szülő pince és laképület 2800 korona kikialtási árba és a szfhehérvári 6635 sztkönyvi. A 1 1 2 sor 4480 és 4481 h. r. szám alatt felvett gúgáspince környéki dűlőből 574 □-ól területű szántó és kert 800 korona kikialtási árban bíróságon kívüli önkéntes árverésen leendő eladását a 4858/908 sz. véghatározatával elrendelvé az árverés megtartására határnapul 1909 évi január 13-ik napjának d. e. 9 óráját az árvaszék hivatalos helyiségében Szögyény Marich-utca 1. sz. 1-ső emelet kútfi.

Arverezni szándékozók tartoznak becs-illetve kikialtási árának 10% át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban az árverés megkezdése előtt igazolni, hogy a bánatpézt gyámletét pénz-tárba befizették.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt, a 2-ikat 60 nap alatt a harmadikat pedig melybe a bánatpézt kamat nélkül leszámítandó 90 nap alatt mindegyik részlet után az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 6% kamatokkal együtt szfhehérvár sz. kir. város gyámletét pénztárába befizetni.

Az ezen arverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt az árvaszéki kiadónál város-ház 1-ső emelet tekinthetők be.

Szfhehérvár sz. kir. város árvaszékének 1908 évi december 17-én tartott üléséből.

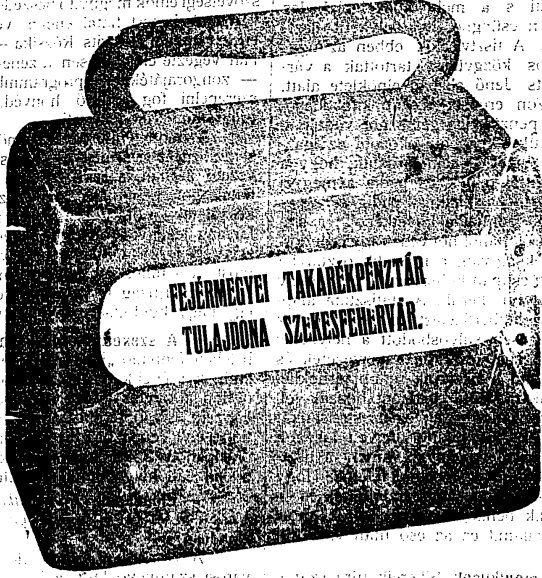
Dr. Saára Gyula.
árvaszéki ülők.

FEJÉRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR. SZÉKESFEHÉRVÁR.

Az embert jómódúvá nem az teszi, amit megszerz, hanem amit megtakarít.

Takarékpénztár minden családban.

Alap tőke 300.000 korona.

Komoly a pénz megőrzési mint ezt megakartani.

Betét állomány 7 millió korona.

A takarékoságot a lakosság minden rétegében előmozdítandó, amerikai módon házi-takarékperselyeket bocsátunk felénk rendelkezésre, amelyek által még a legkisebb összegek is könnyű módon gyűjthetők. Ezen házi-takarékperselyeknek azon nagy előnyük van, hogy azokból pénz a mi közbejöttünk nélkül kivenni nem lehet, minthogy a perselyeket zárva, kulcsok nélkül bocsátjuk a felek rendelkezésére és így a fél annak a kísértésnek, hogy megtakarított pénzét esetleg céltalanul elköltse, könnyen elmentálhat.

Ezen módon minden ember vagyona tehet szert.

E rendszer előnye abban áll, hogy minden család, a család minden tagja naponként félre teheti és mindjárt outho a sző szoros értelmében takarékpénztárba rakhatja a nap bármely órájában, bármely címen megtakarított filléreit, melyek különben talán elkallódnának, míg így apránként és háztartásunkban alig észre vehető kis részletekben összehalmoztatván, idővel tökéves nőnek, mely boldogulastunknak veheti meg alapját vagy amely a megpróbáltatások napjában — jó segítségünk, támaszunk lehet.

Es gondoljuk meg csak: milyen takarékoságra szoktató és nevelő hatása lesz egy ilyen kis házi-takarékpénztárnak minden családban — a gyermekekre nézve, midőn látják: mint nő — úgy szólván — szemek előtt: koronává a fillér és százás bankjeggyé a korona. Közvetlen személet és tapasztalat győzi meg őket a takarékoság erényének údvös és hasznos voltáról. Es mert a jó példa hat: takarékos szülőknek takarékosak lesznek a gyermekeik is.

Hogy a t. c. nek is módot nyujtsunk, kereseti főöslegének könnyű módon való gyűjtésére, ami tudvalevőleg sokkal nehezebb, mint annak megszerzése, hajlandók vagyunk, ha nálunk legalább 5 koronát betét gyanánt elhelyez,

1 házi-takarékperselyt

izléses, csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül, ingyen rendelkezésére bocsátani. A nálunk elhelyezett 5 korona biztosíték gyanánt szolgál ugyan, mindazonáltal az mint rendes takarékbetét a t. c. tulajdonat képezi és a szokásos módon kamatoztatik. A takarékperselyt időről időre intézetünkhez mehozthatik taradni, amikor is a megtakarított összegget a perselyből az Ön jelenletében kivesszük es betét könyvecskéje javára írjuk. A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk és a pénzügyítés újból kezdődik. Később, ha pénzre van szüksége, egy a betéti könyvecskéje térhére, bármikor rendelkezésére áll.

Ezen a vagyonygyűjtésre oly kiváló alkalmat mindenki figyelmébe ajánljuk.

Tisztelettel

Fejérmegyei Takarékpénztár.